

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2014/2015

Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej

Kierunek studiów: Elektrotechnika

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: Elek

Stopień studiów: II

Specjalności: Elektroenergetyka, Elektryczne urządzenia sterowania, Informatyczne systemy automatyki, Monitoring i diagnostyka układów elektrycznych, Systemy trakcji elektrycznej

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Obwodowe modelowanie układów elektromagnetycznych
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Circuit Modelling of Electromagnetic Systems
KOD PRZEDMIOTU	WIEiK ELEKTROTECH oIIS PK8 14/15
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty kierunkowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	3.00
SEMESTRY	1

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁADY	ĆWICZENIA	LABORATORIA	LABORATORIA KOMPUTERO- WE	PROJEKTY	
1	30	0	0	15	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Rozszerzenie wiadomości o obwodowym modelowaniu układów elektromagnetycznych przy użyciu programu Matlab / Simulink

Cel 2 Rozszerzenie wiadomości o polowych metodach wyznaczania charakterystyk i parametrów występujących w obwodowych modelach urządzeń elektrycznych.

Cel 3 Utrwalenie umiejętności stosowania modelowania obwodowego w badaniach stanów nieustalonych i dynamicznych maszyn i urządzeń elektrycznych.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

- 1 Znajomość teorii obwodów elektrycznych ze szczególnym uwzględnieniem metod analizy stanów nieustalonych oraz komputerowych metod analizy obwodów
- 2 Znajomość zasad elektromechanicznego przetwarzania energii, budowy maszyn elektrycznych i ich właściwości w stanach statycznych.
- 3 Znajomość numerycznych metod rozwiązywania układów równań różniczkowych zwyczajnych liniowych i nieliniowych.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza ma wiedzę o metodach matematycznych niezbędnych do modelowania i analizy zjawisk fizycznych w układach elektromagnetycznych.

EK2 Wiedza zna modele matematyczne do symulacji stanów dynamicznych maszyn elektrycznych dużej i małej mocy.

EK3 Umiejętności potrafi przeprowadzić badania symulacyjne wybranych stanów pracy układu elektromagnetycznego przy użyciu programu Matlab /Simulink.

EK4 Umiejętności potrafi wyznaczyć parametry obwodowe lub nieliniowe charakterystyki układu elektromagnetycznego przy użyciu programów polowych.

EK5 Kompetencje społeczne rozumie potrzebę wykonywania badań modelowych w ujęciu obwodowym i polowym w procesie projektowania maszyn i urządzeń elektrycznych.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

LABORATORIA KOMPUTEROWE		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
K1	Badania symulacyjne do wyboru: prądu załączenia transformatora z nieliniowym rdzeniem, stanów dynamicznych silnika uniwersalnego, dynamiki rozruchu silnika indukcyjnego przy różnych sposobach zasilania, zwarcia udarowego generatora synchronicznego.	4
K2	Modelowanie wybranych stanów pracy przy różnych sposobach sterowania: silnika reluktancyjnego, silnika skokowego, silnika bezszczotkowego prądu stałego	4
K3	Połowe obliczenia parametrów indukcyjnych, dla uzwojeń: elektromagnesu, transformatora wielouzwojeniowego, maszyny prądu zmiennego	4
K4	Prezentacja sprawozdań z ćwiczeń i ich ocena	3

WYKŁADY		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Charakterystyka podstawowych zjawisk fizycznych i efektów ubocznych w obwodach magnetycznych maszyn i urządzeń elektrycznych. Uproszczenia stosowane przy formułowaniu ich modeli matematycznych. w ujęciu obwodowym.	3
W2	Reguły stosowania metody zmiennych stanu. Przegląd numerycznych procedur rozwiązywania układów równań różniczkowych zwyczajnych na przykładzie programu MATLAB / SIMULINK. Metody aproksymacji charakterystyk modelujących człony nieliniowe.	3
W3	Przykłady modelowania elektrycznych maszyn komutatorowych, dławików i transformatorów jednofazowych z nieliniowym rdzeniem w stanach nieustalonych i dynamicznych.	3
W4	Prezentacja modeli trójfazowych maszyn elektrycznych prądu przemiennego we współrzędnych prostokątnych zapewniających stałe wartości współczynników indukcyjności uzwojeń.	3
W5	Analiza wyników symulacji typowych stanów dynamicznych trójfazowych silników i generatorów elektrycznych.	3
W6	Modelowanie rozgałęzionych obwodów magnetycznych z wykorzystaniem sieci reluktancyjnych. Model transformatora trójfazowego z nieliniowym rdzeniem dla stanów nieustalonych.	3
W7	Przegląd metod wyznaczania rozkładów pola magnetycznego. Procedury obliczające wielkości całkowite pola niezbędne do obliczania indukcyjnych parametrów modeli obwodowych.	3
W8	Specyfika modelowania obwodów magnetycznych z magnesami trwałymi. Formułowanie modeli aktuatorów i silników przełączalnych z uwzględnieniem sposobu sterowania.	3
W9	Numeryczne metody estymacji parametrów modeli obwodowych na podstawie pomiarów lub obliczeń polowych.	3
W10	Przykłady polowo-obwodowych modeli urządzeń elektrycznych z polem elektromagnetycznym.	3

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Ćwiczenia laboratoryjne

N3 Konsultacje

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	45
Konsultacje przedmiotowe	2
Egzaminy i zaliczenia w sesji	3
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	15
Opracowanie wyników	10
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	15
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3.00

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego

F2 Kolokwium

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Średnia ważona ocen formujących

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 2.0	x
NA OCENĘ 3.0	Zna metodę zmiennych stanu i potrafi zapisać równania ruchu w postaci normalnej dla przykładowego układu elektromagnetycznego
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	Potrafi dobrać numeryczną metodę rozwiązywania równań stanu do rozwiązywanego zagadnienia
NA OCENĘ 4.5	x

NA OCENĘ 5.0	Orientuje się w możliwościach modyfikacji parametrów procedur numerycznego rozwiązywania równań różniczkowych
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 2.0	x
NA OCENĘ 3.0	zna modele układów elektromagnetycznych o dwóch stopniach swobody
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	zna modele wielouzwojeniowych maszyn elektrycznych po transformacji do odpowiedniego układu współrzędnych
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	potrafi przedstawić struktury modeli silników przełączalnych
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 2.0	x
NA OCENĘ 3.0	Potrafi przeprowadzić symulację pracy prostego układu elektromagnetycznego
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	Potrafi przeprowadzić symulację pracy złożonego układu elektromagnetycznego
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	Potrafi zaproponować serię obliczeń symulacyjnych w celu zbadania właściwości dynamicznych wybranego układu
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 2.0	x
NA OCENĘ 3.0	potrafi wyznaczyć indukcyjności uzwojeń w liniowym obwodzie magnetycznym
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	potrafi wyznaczyć charakterystyki strumieniowo-prądowe dla uzwojeń w nieliniowym obwodzie magnetycznym
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	potrafi przeprowadzić estymację parametrów obwodowych na podstawie obliczeń polowych
EFEKT KSZTAŁCENIA 5	
NA OCENĘ 2.0	x
NA OCENĘ 3.0	rozumie potrzebę wykonywania badań modelowych
NA OCENĘ 3.5	x

NA OCENĘ 4.0	potrafi dobrać sposób modelowania do konkretnego układu i celu
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	Może zaproponować przykład wprowadzenia badań modelowych do procedu projektowania urządzenia elektrycznego

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓŁOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W02 K_W12	Cel 1	K1 K2 K3 K4 W1 W2 W3 W4 W5	N1 N2 N3	F1 F2 P1
EK2	K_W02 K_W12	Cel 2	K1 K2 K3 K4 W1 W2 W3 W4 W5	N1 N2	F1 F2 P1
EK3	K_W12 K_U17 K_U20	Cel 2 Cel 3	K1 K2 K3 K4 W1 W2 W3 W4 W5	N1 N2	F1 F2 P1
EK4	K_U09	Cel 2	K3 W6 W7 W8 W9 W10	N2	F1 F2 P1
EK5	K_U16	Cel 3	K1 K2 K3 K4 W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10	N1 N2 N3	F1 F2 P1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] | **E.Rosołowski** — *Komputerowe metody analizy elektromagnetycznych stanów przejściowych*, Wrocław, 2009, Wyd. Pol. Wrocławskiej
- [2] | **M.Skowronek** — *Modelowanie cyfrowe*, Gliwice, 2004, Wyd.Pol.Śląskiej
- [3] | **B.Mrozek, Z.Mrozek** — *MATLAB i Simulink. Poradnik użytkownika*, Gliwice, 2010, Wyd. Helion

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] **T.Sobczyk** — *Metodyczne aspekty modelowania matematycznego maszyn indukcyjnych*, Warszawa, 2004, WNT
- [2] **A.Warzecha** — *Wielowymiarowe charakterystyki magnesowania w modelach obwodowych maszyn elektrycznych*, Kraków, 2010, Wyd. Pol. Krakowskiej
- [3] **L.Gołębiowski, J.Lewicki** — *Układy elektromagnetyczne w energoelektronice*, Rzeszów, 2012, Wyd. Pol. Rzeszowskiej

LITERATURA DODATKOWA

- [1] Udostępniane materiały własne autora karty przedmiotu
- [2] www.infolytica.com Pakiet polowy MagNet

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH**OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ**

dr hab. inż. Prof PK Adam Warzecha (kontakt: adam.warzecha@pk.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

1 dr hab.inż. Adam Warzecha (kontakt: adam.warzecha@pk.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejsowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....